

Slab začetek, dober ...

Piše: Slava Mrežar

ČEZ JUGOSLAVIJO IN BOLGARIJO V TURČIJO

Prespimo ob cesti malo pred Beogradom. Ce-
lo noč grmijo mimo nas težki tovornjaki. Vča-
sih planem iz polsna, ker imam občutek, da
drvijo naravnost proti meni. Počasi se navaja-
mo na nov način življenja. Ves dan se vozimo,
zvečer poiščemo primerno mesto blizu ceste,
skuhamo večerjo in zaspimo. Naslednji dan se
vse zopet ponovi, spreminja se le pokrajina,
ljudje, njihovo življenje in navade.

Temno je že, ko prestopimo mejo pri Dimi-
trovgradu. Toda ponoči ne vozimo, preneravno
je. Prespimo v nekem močvirju malo za mejo.
Ponoči nas napadejo komarji in potem še sko-
raj vsako noč, vse do Kabula.

Bolgarija ni velika država, razen tega so
ceste dobre in naslednji dan popoldne smo že
na turški meji.

Začne se Orlent z vso svojo eksotiko. Na
meji so dolge kolone avtomobilov z nemško
registracijo, vendar last Turkov, ki gredo do-
mov na dopust. Z nekoliko sreče in iznajdljivo-
sti se prebijemo do meje. Z Bolgariji ni proble-
mov, pot pa nas obliva ko gledamo, kako turš-
ka carina izprazni vsak avto. Pa ne zato, ker bi
s seboj vozili kakšno prepovedano stvar, toda
trajalo bi zelo dolgo, da bi pregledali vso našo
opremo. Pa imamo spet srečo. Ne vem, ali se je
tudi carinik prestrašil mučnega dela, ki bi ga
imel z našimi avtomobili ali pa mu nismo sum-
ljivi. Spusti nas naprej in zelo si oddahnemo.
Prepričani smo, da je sedaj s carino vse oprav-
ljeno do iranske meje. Toda ni tako preprosto.
Treba je še čez najmanj pet kontrol, povsod ne-
kaj zlagajo iz avtomobilov, vse to na soncu, ob
neznosni vročini. Mi imamo srečo. Le pri zadnji
kontroli se malo zatakne. Carinik zahteva »šo-
fer passport«. Damo mu pasoše, pa odkima. Po-
tem mu ponudimo rumene karte, on pa ponav-
lja le »šofer passport«. Na dan privlečemo vse
dokumente, ki jih imamo. Carinik pa je vedno
bolj zaripel, zelo jezen je že in mi smo vsi pre-
strašeni. Potem se le sporazumemo, da bi rad
pasoš, v katerem je vpisan avto. Oba kombija
prideta tako čez mejo. Problem zase je seveda
furgon. Ta ima oznako TIR, tovor je zapečaten
in mora skozi posebno kontrolo. To traja vso
noč in šele naslednje jutro se odpeljemo na-
prej.

Vozimo proti Istanbulu. Promet je zelo gost,
vendar brez vsakega reda. Vozniki se ne raz-
burjajo. Samo vztrajno držijo roko na hupi in
mojstrsko izsiljujejo. Posnemamo jih in kar do-
bro nam gre od rok. Mimo Istanbula pelje tripa-
sova cesta. To nas zelo razveseli, saj bi vož-
nja čez mesto trajala nekaj ur. Enkrat je po-
gled na most čez Bospor, ki povezuje Evropo in
Azijo. Z mostu se lepo vidi to tako znano me-
sto, ki se razprostira na dva kontinenta. Vidi-
mo Ayo Sofio in Plavo mošejo, toda čas nam
ne dopušča, da bi se šli turiste.

Istanbul je za nami, naslednje večje mesto
je Ankara. Zelo vroče je. Pokrajina je pusta.
Ustavljamo se le na bencinskih črpalkah in v
kakšni čajnici. Imajo odličen čaj, čeprav je
prostor umazan in poln muh. Ankara je novo
mesto, raztreseno po neštetihih okoliških gričih.
Nobene prave celote ni, to pa je tudi edini vtis,
ki nam ga to mesto zapusti.

Tako ostajajo za nami kilometri ceste. Cas
si krajša vsak po svoje. Den igra na frulico, tu-
di Viki poskuša, pa spravi iz sebe samo čudne
tone, ki načenjajo živce. Cesta postaja vse
slabša in potem je konec asfalta. Okrog 800 km
prevozimo po makadamu. V avtu je nekaj cen-
timetrov prahu, zajeda se nam v lase, nos in
oči. Cesta razrahlja tudi naše avtomobile, tako
da je treba vedno kaj popraviti. Pokrajina po-
staja vse bolj puščavska. Vedno več je ovc in
sicer posebna vrsta — tolstorepe ovce. V repu
imajo maščobo za dneve, ko ni hrane. Tako je
vse do iranske meje. Tu pa vidimo Ararat, ki se
dviga iz puščave in je najvišja gora Turčije.

IRAN — DEŽELA NAFTE

Po daljšem zastoju na meji zopet potujemo
naprej. Iran nas preseneči z zelo dobrimi ce-
stami. Vseeno je potrebno veliko pazljivosti,
saj drvijo mimo nas težki tovornjaki znamke
MACK in MERCEDES, last raznih špedicij iz
Evrope in Azije. Mesta so na videz zelo čista
in lepo urejena, vasi pa so glinaste hiše sredi
puščave, zlite s pokrajino, tako da jih komaj
opaziš. Ko se takole voziš po Iranu, dobiš ob-
čutek, da so na svetu samo moški. Ženske sko-
raj ne vidiš, mene pa gledajo kot »deveto ču-
do«. Povsod samo otroci, umazani in radovedni,
in možje, malo manj umazani, a tudi zelo rado-
vedni.

Skozi Teheran peljemo ponoči. Ogromno me-
sto je to, vse v lučeh in svetlobnih napisih. Ne
vem, po kakšnem čudežu najdemo pravo cesto
za izhod iz mesta.

AFGANISTAN — DEŽELA BIROKRACIJE

Po enajstih dneh vožnje smo na iransko-af-
ganistanski meji. Mejna birokracija je od ene
do druge države večja in bolj zapletena. Sreča-
mo se s prvimi afganistanskimi tovornjaki. Vsi
so poslikani, izrezljani, polni lučk in okraskov.
Pravili smo jim »potujoče jaslice«. Ljudje —
posebnost zase. Obleženi so v nekakšno tuniko
in široke hlače, ter seveda turban na glavi. Vsi
hodijo enako počasi, kot da premislijo vsak ko-
rak. Vse v tej deželi nam je novo in zato zelo
zanimivo. Polno je čajnic — temni prostori, tla
pogrnjena s preprogami, ki se jih tudi doma ne
bi nihče sramoval in odličen čaj. Zraven pa ča-
pati (podobno našemu kruhu), zaviti v umazano
cunj in svetovljanski obrazi vaščanov.

Karavana nomadov

Cesta je dobra vse do Kabula in še malo
naprej, promet pa ni gost. Srečujemo le na-
bito polne avtobuse. Brez oken so že, vrata
so majava. Prvi razred je na strehi — tam je
bolj prijetno hladno, drugi razred je v avto-
busu — za ljudi in za ovce. Pokrajina je že
čisto puščavska. Proti večeru začne pihati
močan veter. Približno takšen občutek, kot bi
ti nekdo vroč fen držal pred obrazom. Res
prav nič prijetno.

Štirinajsti dan vožnje smo v Kabulu —
glavnem mestu Afganistana. Tu moramo do-
biti dovoljenje za vožnjo naprej. Naš amba-
sador nas zelo lepo sprejme in na njegovem
vrtu preživimo skoraj en teden. Dopoldne ho-
dimo po uradih. Dobiti dovoljenje za potova-
nje naprej — to sploh ni enostavno. Čakamo
na uradu, ure in ure in vedno je treba izpol-
niti kakšen nov formular. Opazujemo ljudi,
ki prihajajo sem. V glavnem so mladi iz ce-
lega sveta. Nekateri nimajo v sebi nobenega
življenja več, kot sence so. Vdrte, velike oči,
zasanjan pogled, sama kost in koža. In ne
vem ali se mi smilijo ali jih obsojam. Popol-
dne in zvečer, ko so uradi zaprti, pa pohaj-
kujemo po mestu. Rusi gradijo nov moderen
center, toda če malo zaviješ z glavne ulice,
vidiš revščino in pravo podobo teh ljudi. Me-
sto ima kanalizacijo speljano kar ob cesti in
nič nenavaden ni prizor, ko nekdo umiva sad-
je v vodi, kjer se sto metrov naprej drugi
umiva in tretji opravlja potrebo. Toda vse je
tako slikovito in razgibano. Občutek imaš, da
so vsi ljudje trgovci. Ena zraven druge se vr-
stijo majhne trgovinice, vmes pa čajnice, raz-
ne delavnice in celo fotoateljaji. Ti so kar na
ulici. Veliko kamero krasijo najbolj kičaste
slike, kar sem jih kdaj videla. Toda ljudje se
zelo radi fotografirajo. Opazovala sem dva
mladeniča. Pol ure sta se pripravljala, česala
in ogledovala. Potem ju je fotograf slikal, ta-
ko da se je na sliki videla ročna ura. To je
zelo pomembno, kajti če hočeš zasnubiti de-
kle, moraš njej, predvsem pa njenim staršem
poslati sliko. In ura ima lahko važno vlogo
pri odločitvi. Sploh so čudni tipi tile Afgani-
stanci. Po ulicah hodijo objeti, po dva in dva,
ali pa se držijo za roke. In nase navlečejo ves
kič, ki jim pride pod roke. Tako postopajo
po mestu in imam občutek, da so sami sebi
všeč.

(Prihodnjič dalje)

